

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/227,**9. veebruar 2017,****millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH)) XVII lisa seoses bis(pentabromofenüül)etriga****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 68 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Bis(pentabromofenüül)etrit (edaspidi „deka-BDE“) kasutatakse laialdaselt leegi levikut aeglustava lisandina mitmetes erinevates sektorites eelkõige plast- ja tekstiiltoodetes, ent samuti liimides, hermeetikutes, katteainetes ja tintides.
- (2) 29. novembril 2012 tunnistas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punktis e nimetatud liikmesriikide komitee deka-BDE püsivaks, bioakumuleeruvaks ja toksiliseks aineks (edaspidi „PBT“) ning väga püsivaks ja väga bioakumuleeruvaks aineks (edaspidi „vPvB“) vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktide d ja artikli 57 punktide e. 19. detsembril 2012 lisati aine väga ohtlike ainete (edaspidi „VOA“) kandidaatainete loetellu, et selle saaks edaspidi kanda REACHi XIV lissasse.
- (3) 2. mail 2013 tegi Norra ettepaneku kanda deka-BDE püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni A lissasse (kõrvaldamine).
- (4) Pärast Norra ettepanekut leidis komisjon, et määruse (EÜ) nr 1907/2006 kohase autoriseerimise nõude kohaldamine deka-BDE suhtes ei ole enam kõige asjakohasem reguleeriv meede. 21. juunil 2013 palus komisjon, et Euroopa Kemikaaliamet (edaspidi „amet“) koostaks toimiku, mis vastab määruse (EÜ) nr 1907/2006 XV lisa nõuetele (edaspidi „XV lisa toimik“), eesmärgiga algtada nimetatud määruse artiklite 69–73 kohane piirangute kehtestamise menetlus.
- (5) 4. augustil 2014 esitas amet koostöös Norraga oma riskihindamise komiteele (edaspidi „RAC“) ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteele (edaspidi „SEAC“) XV lisa toimiku ⁽²⁾. Toimikust nähtub, et on vaja liidu tasandi meetmeid, vähendamaks riske, mida põhjustab inimeste tervisele ja keskkonnale deka-BDE tootmine, turulelaskmine või kasutamine eraldi ainenähtena või muude ainete koostisosana, segudes või toodetes.
- (6) 2. juunil 2015 võttis RAC vastu oma arvamuse, mis kinnitas, et deka-BDE püsivate ja bioakumuleeruvate omaduste tõttu on alust olla mures selle laialdase leviku üle ja võime üle tekitada pöördumatut pikaajalist kahju keskkonnale isegi pärast emissiooni lõppemist. Lisaks võib kokkupuude deka-BDEga põhjustada neurotoksilisust imetajatel, sealhulgas inimesel.
- (7) RAC nõustus XV lisa toimiku järeldusega, et deka-BDE kasutamise üldine piiramine (teatavate konkreetsete eranditega) vähendaks deka-BDE emissiooni keskpikas ja pikas perspektiivis nii palju kui võimalik.

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.⁽²⁾ <http://echa.europa.eu/documents/10162/a3f810b8-511d-4fd0-8d78-8a8a7ea363bc>

- (8) 10. septembril 2015 võttis SEAC vastu oma arvamuse, milles märgitakse, et soovitatud piirang koos SEACi tehtud muudatustega on sotsiaalmajandusliku tulu ja kulu seisukohast kõige asjakohasem liidu tasandi meede deka-BDE emissiooni vähendamiseks. SEACi arvamus põhines soovitatud piirangu (muudatustega) kulutasuvusel ja mitmel täiendaval kvalitatiivsel argumendil.
- (9) SEAC nõustus XV lisa toimikus esitatud ettepanekuga lükata soovitatud piirangu kohaldamist kaheksateist kuud edasi, et sidusrühmad saaksid võtta vajalikud vastavusmeetmed.
- (10) RAC ja SEAC nõustusid XV lisa toimikus esitatud ettepanekuga teha soovitatud piirangust erand tsiviillennundus-sektorile. Avaliku konsultatsiooni käigus saadud tagasiside põhjal soovitas SEAC hõlmata erandiga ka sõjaväe õhusõidukid.
- (11) Soovitatud piirang ei peaks kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL⁽¹⁾ kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, kuna nimetatud direktiiv juba reguleerib niisuguste seadmete turulelaskmist, kui need sisaldavad polübromodifenüüleetreid (edaspidi „PBDE“) kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi.
- (12) Samuti nõustusid RAC ja SEAC sellega, et soovitatud piirangust tehakse erand toodetele, mis on turule lastud enne piirangu kohaldamise kuupäeva.
- (13) Avaliku konsultatsiooni käigus kogutud teabe põhjal esitas SEAC ettepaneku teha erand Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/46/EÜ⁽²⁾ reguleeritud mootorsõidukite varuosade, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 167/2013⁽³⁾ reguleeritud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/42/EÜ⁽⁴⁾ reguleeritud masinate jaoks tingimisel, et nimetatud sõidukid ja masinad on valmistatud enne 1. juulit 2018. SEAC põhjendas nimetatud erandeid sellega, et soovitatud piiranguga kaasneks niisuguste varuosadega seoses ebaproportsionaalselt suur koormus, võttes arvesse asjaomase koguse väiksust, vajaliku deka-BDE koguse vähenemist (sõidukite ja masinate lõppkäitluse etappi jõudmisel) ja selliste varuosade tootmiseks vajalike alternatiivsete materjalide katsetamise maksumust. SEAC leidis, et puudub alus kohelda loetletud sõidukite ja masinate varuosi teistsugusel viisil, ehkki viimaste elutsükkel on erinev.
- (14) Piirangu väljatöötamise käigus peeti nõu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 76 lõike 1 punktis f nimetatud ameti jõustamisalase teabe vahetamise foorumiga ja selle soovitusel on arvesse võetud.
- (15) 28. septembril 2015 esitas amet komisjonile RACi ja SEACi arvamused⁽⁵⁾.
- (16) Nende arvamuste alusel leiab komisjon, et deka-BDE tootmine, turulelaskmine või kasutamine eraldi aiena või muude ainete koostisosana, segudes või toodetes põhjustab inimeste tervisele ja keskkonnale vastuvõetamatuid riske. Komisjon leiab, et nimetatud riske tuleks käsitleda liidu tasandil.
- (17) Võttes arvesse allesjäänud ebaselgusi seoses ringlussevõtusektori suutlikkusega tagada deka-BDE sisaldusega jäätmete käitlemine, leiab komisjon, et vajalik on pikem kui kaheksateistkümmene kuu pikkune edasilükkamisperiood.
- (18) Võimalust tagada deka-BDE jätkuv kättesaadavus nii tsiviil- kui ka sõjaväeliste õhusõidukite valmistamiseks tuleks piirata käesoleva määruse jõustumisele järgneva kümne aastaga, kuna nii peaks tootjatel olema piisavalt aega uute nõuetega kohaneda. Samuti tuleks teha erandid seoses enne nimetatud ajavahemiku lõppemist valmistatud tsiviil- ja sõjaväeliste õhusõidukite varuosade tootmise ja turule laskmisega.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 1.7.2011, lk 88).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/42/EÜ, mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 24).

⁽⁵⁾ <http://echa.europa.eu/documents/10162/b5ac0c91-e110-4afb-a68d-08a923b53275>

- (19) Erand tuleks teha põhjenduses 13 osutatud sõidukite ja masinate varuosade tootmisele ja turule laskmisele, kui need on valmistatud enne 2. märtsi 2019.
- (20) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1907/2006 vastavalt muuta.
- (21) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 133 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa muudetakse kooskõlas käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 9. veebruar 2017

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisasse lisatakse järgmine kanne:

„67. Bis(pentabromofenüül)eeter (dekabromodifenüüleeter, deka-BDE) CASI nr 1163-19-5 EÜ nr 214-604-9	1. Ei tohi pärast 2. märtsi 2019 eraldi ainena toota ega turule lasta. 2. Ei ole lubatud kasutada järgnevate artiklite tootmisel ega lasta turule nende koostises: a) muu aine (selle koostisosana), b) segu, c) toode või selle osa, kui aine kontsentratsioon on 0,1 massiprotsenti või enam, pärast 2. märtsi 2019. 3. Punkte 1 ja 2 ei kohaldata aine ega muude ainete või segude koostisosade suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks või mida kasutatakse: a) õhusõidukite valmistamiseks enne 2. märtsi 2027, b) varuosade valmistamiseks ühele järgnevatest: i) õhusõiduk, mis on valmistatud enne 2. märtsi 2027, ii) mootorsõidukid, mis kuuluvad direktiivi 2007/46/EÜ kohaldamisalasse, põllu- ja metsamajanduses kasutatavad sõidukid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013 (*) kohaldamisalasse, või masinad, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/42/EÜ (**) kohaldamisalasse, mis on valmistatud enne 2. märtsi 2019. 4. Punkti 2 alapunkti c ei kohaldata järgmise suhtes: a) tooted, mis on turule lastud enne 2. märtsi 2019; b) punkti 3 alapunktiga a kooskõlas toodetud õhusõidukid; c) punkti 3 alapunktiga b kooskõlas toodetud õhusõidukite, sõidukite või masinate varuosad; d) elektri- ja elektroonikaseadmed, mis kuuluvad direktiivi 2011/65/EL kohaldamisalasse. 5. Käesolevas kirjes tähendab „õhusõiduk“ üht järgnevatest: a) tsiviillennunduses kasutatav õhusõiduk, mis on valmistatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 216/2008 (***) alusel väljastatud tüübisertifikaadiga või Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) osalisriigi siseriiklike õigusnormidega kooskõlas väljastatud konstruktsioonitüübi kinnitusega või millele ICAO osalisriik on rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni 8. lisa kohaselt väljastanud lennukõlblikkuse sertifikaadi, b) sõjalennuk.
---	---

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/42/EÜ, mis käsitleb masinaid ja millega muudetakse direktiivi 95/16/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 24).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1).“